1 Review odborného članku

Název článku: Aircraft Control System Using LQG and LQR Controller with Optimal Estimation-

Kalman Filter Design

Autoři článku: Labane Chrif, Zemalache Meguenni Kadda

Odkaz na článek: www.sciencedirect.com

Seznam Příloh: aircraft.pdf

1.1 Review

Tato práce se zabývá implementaci řízení letadla pomocí metod **LQG** (Linear–Quadratic–Gaussian control) a **LQR** (Linear–Quadratic regulator) pomocí nástrojů Matlab/Simulink. Kombinace metody řízení LQR a **Kálmánová filtra** umožnuje lepší odhad parametrů, získaných ze sensorů a následovné řízení letadla.

V oblastech letectvy nároky na systémy řízení jsou násobně větší vzhledem k účinnosti a spolehlivostí systémů. S rostoucí požadavky na řízení a autonomnost letadel jedním řešením je zvětšení čísla senzoru a akčních členu. Což má za následek zvětšení ceny výrobku. Nicméně moderny přístupy k řízení systému máji byt schopny pracovat s mnoha vstupní a výstupní parametry. Jedním z řešení je LQG, který je vhodný pro použiti v praktických úlohách, kde systém ovlivněn rušením a šumem měřeni.

Pro řízeni letadla jsou 3 dostupné rotace, které umožnují změnit směr letu letadla. To jsou **Pitch**, **Roll** a **Yaw**. Řízení dále se dělí na podélný směr a boční směr.

Dynamika v podélným směru (longituadinal dynamic) ve stavové representace vypadá nesledující:

$$\begin{bmatrix} \dot{w} \\ \dot{q} \\ \dot{\theta} \end{bmatrix} = \mathbf{A} \begin{bmatrix} w \\ q \\ \theta \end{bmatrix} + \mathbf{B}[\delta_e] \tag{1}$$

$$y = \mathbf{C} \begin{bmatrix} w \\ q \\ \theta \end{bmatrix} + \mathbf{D} \tag{2}$$

Matice A, B, C, D lze dohledat v članku.

Dynamika v bočním směru (lateral dynamic) ve stavové representace má tvar:

$$\begin{bmatrix} \dot{\beta} \\ \dot{p} \\ \dot{r} \\ \dot{\phi} \end{bmatrix} = \mathbf{A} \begin{bmatrix} \beta \\ p \\ r \\ \phi \end{bmatrix} + \mathbf{B} \begin{bmatrix} \delta_a \\ \delta_r \end{bmatrix}$$
 (3)

$$y = \mathbf{C} \begin{bmatrix} \beta \\ p \\ r \\ \phi \end{bmatrix} + \mathbf{D} \tag{4}$$

Matice A, B, C, D lze dohledat v članku.

LQG regulátor se skládá z filtru Kalmana a LQR regulátora zařazeních za sebou, jak znázorňuje následující diagram 1.

lqg_control.png

Figure 1: Plant model in Simulink.

Pro přenos regulátora platí:

$$\frac{d}{dt}\hat{x} = [A - LC - (B - LD)K]\hat{x} + Ly_v$$
(5)

$$u = -Kx \tag{6}$$

Soustava obsahující rušeni je doplněna o w a v, které představuji bily sum:

$$\dot{x} = Ax + Bu + Gw \tag{7}$$

$$y_v = Cx + Du + Hw + v \tag{8}$$

Při návrhu LQR regulátoru uživatel na základě zkušeností odhaduje matice $Q,\ N,\ a\ R$ které představuje rychlost, se kterou požadovaný parametr se přibližuje k žádané poloze a také úsilí, které regulátor musí vykonat pro dosazeni této polohy. LQR regulátor pracuje se znalostí celého stavového vektoru. Ale ve většině případu nejsme schopny měřit cely stavový vektor x. Proto je nutné použití Kálmánův filtr, který, pokud systém pozorovatelný a řiditelný, je schopný tento stavový vektor odhadnout.

Při návrhu Kálmánova filtru počítáme že systém obsahuje určitou míru rušení (v případě letadla to může způsobit vítr, nebo změny v hustotě vzduchu, které vyvolá vibrace) a také měření ze sensorů obsahuje šum. Hlavním cílem je navrhnou Kálmánův filtr tak aby odhad parametrů byl co nejpřesnější.

Výsledky simulace znázorněny v článku.

1.2 Krirické zhodnocení

Z uvedených výsledku lze konstatovat že řízení LQG je schopné řídit pitch angle, roll angle a sideslip angle letadla. Přítomnost Kálmánova filtru zaručuje optimální odhad a rekonstrukce parametru stavového vektoru pří výskytů bílého sumu.

Článek vyžaduje určitou míru znalosti v problematice dynamiky letadla. Většina koeficientu v kapitolách 2. a 3. vyžaduje studium dalších zdrojů. Při čtení mě přispěla presentace adl.stanford.edu/ tykající základní informace o dynamice letadla. Nicméně následující kapitoly dostatečně přehledné a informativní. Implementace diskrétního Kalmana vyžaduje od čtenáře znalost použiti přechodů v Simulinku mezi systémem se spojitým časem a diskrétním. Toto lze zrealizovat například blokem Zero-Order-Hold.